

Olihan torstai-iltana tupa täysi, kun oli Oulu-lehti onniteltavana!

Oulu-lehti ei kuitenkaan ole ensimmäinen alallaan, ei ainakaan Oulussa. Sekin juhlissa kuultiin, mikäli puheensornalta kuului. Vanha polvi tiesi toki muutenkin, liekö muistunut.

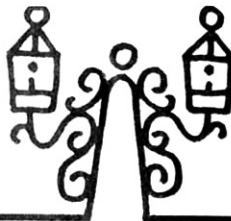
Kun Oulu-lehti kaksikymmentä vuotta sitten aloitti, oli tietä jo vähän tasoitettu, mutta oli kyllä ennakkoluuloja jäänyt uudenkin lehden nuijia nurin. Oululla on melkoiset kirjapaino- ja lehtiperinteet. Täällä aloitti 149 vuotta sitten järjestyksessä kolmas suomenkielinen sanomalehti, Oulun Wiikko-Sanomia. Täällä julkaisti Elias Lönnrot 1836—37 Mehiläinen-nimistä lehteä, josta lasketaan Suomen aikakauslehdistön ja samalla suomalaisten kulttuurilehtien alku. Helluntaina 1952 ilmestyi Oulussa Oulun Ilmoitus-Sanomien ensimmäinen numero, aloitti varsinaisesti ensimmäinen suomalainen kaupunkilehti. Tapaus sekin, lehdistohistoriaa, vaikka ei nyt tietenkään edellisiin tapauksiin verrattavissa.

Oulun Ilmoitus-Sanomien aloitti juuri keväällä 1952 sen takia, että kaikkialla uskottiin, että Helsingin olympialaiset

Oulu-lehti 27.11.1978

Panu

*Oulu-lehti
onniteltavana*

juuri sinä vuonna vaikuttaisivat kaikkialla ja kaikessa niin innostavasti, että . . . Eihän se kala liikkunut pyydykseen aivan oletetulla tavalla. Valkeiden kesäöiden kesä Oulussa oli tavallisen ja tavanomaisen hiljainen. Oulun Ilmoitus-Sanomien pyrki ilmestymään säännöllisesti, mutta välillä oli sen ilmestymisen laita vähän niin kuin sen entisen teekkari-lehden, että kuta harvemmin sitä varmemmin. Ilmestyi kuitenkin vaaleihin 1956, sitten siirtyi historiaan. Puolitoista vuotta siihen, ja sitten tulikin Oulu. Nimi oli ensin Oulu. Oulu menestyi, niin että tuli muitakin yrittäjiä. Yksi niistä aloitti sattumoisin samassa huoneistossa, jossa "Ilmotussanomien" oli taistelunsa taistellut. Taisin käydä povaamassa, että saapa nähdä, tulleeeko munija vai poikasija.

Se lehti ja Oulu fuusioituivat, niin kuin fiinimmästi sanotaan. Muitakin yrittäjiä oli, mutta Oulussa ei ole ottanut

tulta. Ilmoitus-Sanomien idea levisi heti eri puolille Suomea, ja mikäli oikein muistan, ne myöhemmin muualla aloittaneet kaupunkilehdet kaikki saivat maata jalkojensa alle. Harvoinkos' sattuu, että pioneeri jää itse tien täytteeksi!

OIS toi mieleen, että 92 vuotta sitten aloitti Oulussa Oulun Ilmoituslehti, näytenumero jouluaaton aattona 1886, sitten kaksi numeroa viikossa vuoteen 1890, sitten kolmesti viikossa, lopuksi 1904—05 vain kerran viikossa. Sen lehden historiaa ei liene kovin paljon pengottu, mutta eräänlainen Oulun ruotsinkielisten konstruoima "Troijan puuevonen" se oli. 70-luvulla oli Oulussa alkanut vimmattu keilitaistelu, jossa ei sanoja eikä aina keinojakaan säästetty. Joukko ruotsinkielisiä kauppiaita perusti silloin Oulun Ilmoituslehden, joka suomenkielisestä nimestään huolimatta ei ollut ainakaan snellmanilainen, pikemminkin päinvastoin. Se yritti

iskeä kiilaa suomenkielisten riveihin. Lehteä myytiin halpaan hintaan, siinä sen "tilaajaetu". Kilpailu oli kova, jo perustamisvaiheessa oli leikissä mukana kolme muuta sanomalehteä, Uleåborgs Tidning, joka nimestään huolimatta ei liene ollut niinkään "ruotsalainen" kuin uusi lehti, Kaiku ja Oulun Lehti.

"Ilmoituslehen" ensimmäinen päätoimittaja oli monitoiminen liikemies Nils eli Nikke Ringvall. Nikestä on monta tarinaa, otan valmiin jutun, kustantajan, Katri Antell Oy:n, ja kirjoittajan luvalla kirjastasesta Kaarlenhovi/Kivitalo ja kulmatontti. Nikke oli liikematalla Helsingissä ja yöpyi kantapaikassaan, Kämpissä. Nikke halusi nukkua, mutta naapurihuoneessa oli ilo ylimmillään. Oululainen hälytytti portierin ja käski vaatia hiljaisuutta. Ei auttanut, Nikke hälytytti toisen kerran, mutta mökö vain jatkui. Silloin Nikke käski portierin viedä kalossinsa ja kertoa, että jos ei nyt hiljene, niin omistaja tulee perässä. Se tepsii. Niken kalossin numero oli 50. Nikke oli myös Alankomaiden konsuli ja näin ollen varmasti suurin konsuli, joka Oulussa on vaikuttanut. Onnea!